

Stukken voor de Redactie
te zenden vóór den 15en
der maand aan:

G. D. DUURSMA,
Achter de Hoven 114 bis,
LEEUWARDEN.

Redactie:

G. D. DUURSMA.
J. M. VAN DEN HOUTEN.

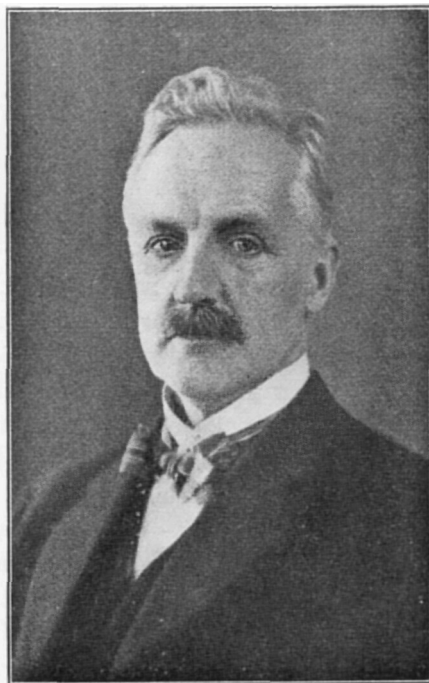
Girorekening

No. 133550 - HEESCH bij Oss.

Alle correspondentie te
richten aan het Secretariaat
Adres:

Mej. M. C. KARSTEN,
TERBORG.

Hoofdbestuur: CHR. DE RINGH, *Voorzitter*, Hilversum, van Ostadelaan 23;
Mej. M. C. KARSTEN, *Secretaresse*, Terborg; S. P. C. VAN ROMUNDE, *Penning-
meester*, Heesch bij Oss; G. D. DUURSMA, Leeuwarden, Achter de Hoven 114 bis;
J. M. VAN DEN HOUTEN, Rotterdam, Mathenesserlaan 364.

J. M. van den Houten

Prof. Dr. J. VALCKENIER SURINGAR.

(24 Dec. 1864—17 Oct. 1932)

ter gedachtenis.

„Wageningen, 17 Oct. Alhier is hedenmorgen op ruim 67-jarigen leeftijd overleden Prof. Dr. J. Valckeniër Suringar, oud-hoogleraar in de toegepaste plantensystematiek en plantengeografie aan de Landbouwhoogeschool.”

Het is niet onze bedoeling het leven van dezen uiterst veelzijdigen, steeds streng wetenschappelijk denkend en werkenden mensch te schetsen. Belichten wij hier slechts zijn arbeid aan één onderwerp van de velen waaraan hij zijn belangstelling gaf, een studie die hem misschien minder dan eenig andere bevrediging heeft geschonken, doch die wellicht méér dan eenig andere zijn liefde had: Het geslacht *Melocactus*.

Zijn werk hierover sluit direct aan bij de onderzoekingen van zijn vader: Prof. W. F. R. Suringar, over hetzelfde onderwerp, tot welker voortzetting hij zich na diens dood in 1898 voelde geroepen.

Suringar Sr. beschreef vele soorten, rangschikte ze ook en trachtte er een phylogenetische voorstelling van te geven. Hij maakte ook een determinatietabel welke echter nooit is gepubliceerd.

Suringar Jr. ging voort met onze vormenkennis te verrijken; bovendien trachtte hij van een collectie van een bovenwindsch eiland — en van de zaailingen van een vastelandssoort, welke kon geacht worden niet door kruising te zijn bevrucht — de kenmerken te waardeeren als soorts- of varieteitskenmerken. Aan de „Illustrations" voegde hij twee afleveringen toe, — daarna nam ander werk hem in beslag en ook na zijn aftreden als hoogleraar was het hem niet mogelijk zijn voornemen tot het afmaken van de „Illustrations du genre *Melocactus*" ten uitvoer te brengen. Het materiaal hiervoor is echter gereed. Tot dat materiaal behoort een volledige collectie foto's in groot formaat en een groote collectie kleinere foto's op groote kartons geplakt. Ook de resultaten van de zaailingproeven zijn bewaard en gefotografeerd, zoodat ze steeds, evenals alle beschreven voorwerpen te controleeren zijn.

Van zijn onverflauwde belangstelling voor het geslacht *Melocactus*

getuigde nog kortgeleden een inzending op de 4e Natuurhistorische Tentoonstelling der N. N. V. te Arnhem.

Schumann erkende in zijn Monographie van 1898 de nieuw-opgestelde soorten niet, zonder ze echter te hebben gezien. Zoo deden ook Britton & Rose in 1922: Zij erkenden voor de

„Prof. Valckenier Suringar voor zijn huis bij de Wistoria — een plantengeslacht dat hij destijds bezig was te beschrijven”.

Nederlandsche Benedenwindsche Eilanden slechts één soort, na een kort bezoek aan één dezer eilanden en zonder het herbariummateriaal en de foto's van de beide Suringars gezien — laat staan bestudeerd te hebben. Het merkwaardige hierbij is, dat de kenmerken, waarmede zij de waterlandssoorten onderscheidden dezelfde zijn, als die welke de Suringars gebruikten ter onderscheiding van de vormen op de eilanden.

Het moet een bittere ervaring voor Professor Valckenier Suringar geweest zijn om zijn zorgvuldig waarnemingswerk zoo geheel en al genegeerd te zien, — des te bitterder, omdat het zijn Vader was die mede zijn werkkraft in groote liefde aan dit onderzoek had gegeven.

Een groot natuuronderzoeker is met hem heengegaan — en een voortreffelijk mensch.

„Deze altijd werkzame, levendige, onderzoekende geest, had in een krachtiger lichaam een betere woonplaats gevonden,”

P. H.

Zijn geschriften, het geslacht *Melocactus* betreffende:

1897. Illustrations du genre *Melocactus* par W. F. R. Suringar, continuées par J. Valckenier Suringar, Livr. I: Musée Botanique de Leide; p. XII + 1-8, Pl. I—VIII.
1901. Contributions a l'étude des espèces du genre *Melocactus* des Indes Néerlandaises occidentales: Verh. Kon. Ak. Wet. Amsterdam, (2e) Dl 8 No. 1; p. 1-40.
1902. *Melocactus*-Sämlinge: Ber. deuts. Bot. Ges., Bd 20; p. 522—525.
1903. Het *Melocactus* Onderzoek: Ned. Kruidk. Arch. (3) Dl 2; p. 1047—1058, Pl. X.
1903. Illustrations du genre *Melocactus* par W. F. R. Suringar, continuées par J. Valckenier Suringar, Livr. II.: Musée Botanique de Leide; p. 9-24, Pl. IX-XVI.
1905. Illustrations du genre *Melocactus* par W. F. R. Suringar, continuées par J. Valckenier Suringar, Livr. III.: Musée Botanique de Leide; p. 25-40, Pl. XVII—XXIV.
1910. Nouvelles Contributions a l'étude des espèces du genre *Melocactus* des Indes Néerlandaises occidentales: Verh. Kon. Ak. Wet. Amsterdam, (2e) Dl. 16 No. 3; p. 1—40.
1931. Het geslacht *Melocactus*, in het bijzonder de soorten op de Nederlandsch West-Indische Eilanden: Handl. 4e Nat. hist. Tentoonst. Ned. Nat. hist. Ver.; bl. 134-138, 2 fig.

MOOIE GASTERIA'S.

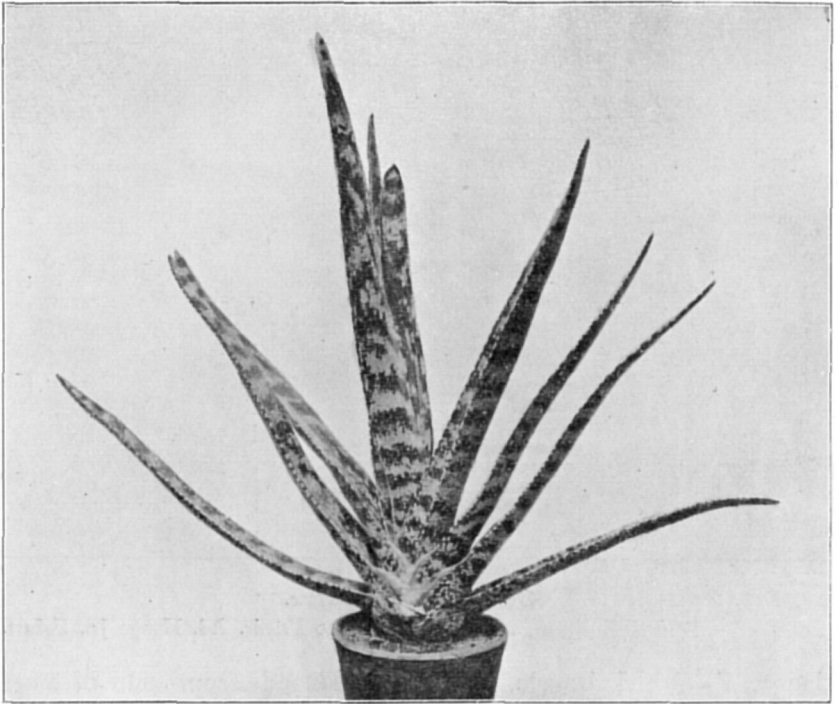
(Vervolg en slot van pag. 271).

Sect. VI, *Grandiflorae*.

Wij zijn thans tot de laatste groep der *Gasteria*'s gekomen. De mooiste soort welke hiertoe behoort is *Gasteria acinacifolia* Haw. (= *Aloë acinacifolia* Jacq.) Dit is een statige plant, waarvan wij dezen zomer bij onderscheidene liefhebbers prachtexemplaren aantreffen. De soms 35 cM. lange, 6 cM. breede, zwaardvormige, terzijde eenigszins gekromde, aan den eenen rand afgevlakte, gladde, donkergroene, onregelmatig met witte vlekjes versierde bladeren zijn tot een groot rozet gerangschikt. De rijk vertakte bloemstengel kan tot 120 cM. lang worden en is bezet met 4 cM. lange, iets gekromde, slechts weinig buikvormig verdikte, menie-roode bloemen. Voor kleine collecties zijn volwassen exemplaren

dezer soort niet zoo geschikt, zij nemen daarvoor te veel plaats in, maar het zijn waardevolle en decoratieve planten voor hen, die over voldoende ruimte beschikken.

Van deze, in het begin der 19de eeuw uit Zuid-Kaapland ingevoerde soort bestaan een drietal variëteiten, nl. *var. ensifolia* Bak (= *G. ensifolia* Haw = *Aloë ensifolia* Roem. et Schuit), *var. venusta* Bak (= *G. venusta* Haw. = *Aloë venusta* Roem.

Gasteria acinacifolia Haw.

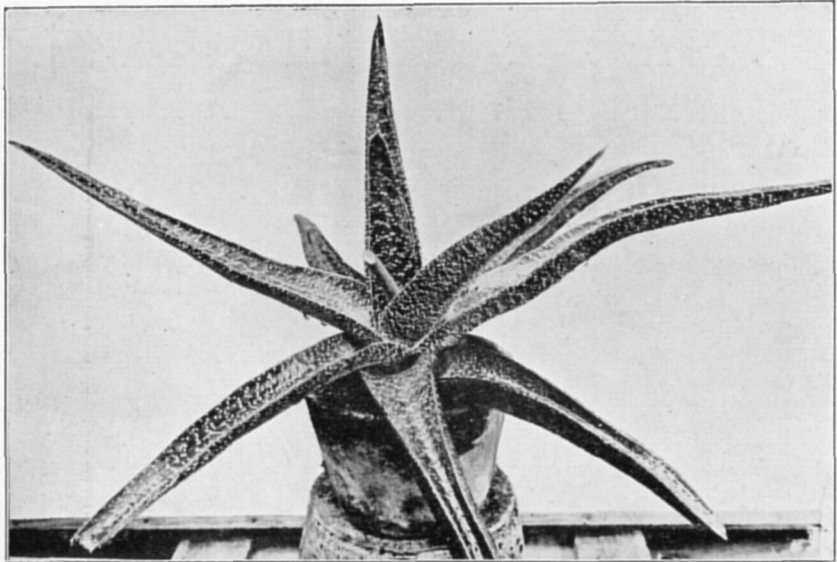
Foto Friedr. Ad. Haage Jr., Erfurt.

et Schuit) en *var. nitens* Bak. = *G. nitens* Haw. = *Aloë nitens* Roem. et Schuit.

Een andere mooie soort van *Gasteria candicans* Haw (= *Aloë candicans* Roem. et Schuit = *G. linita* Haw.) Deze, omstreeks 1820 uit Zuid-West Kaapland naar den botanischen tuin te Kew ingevoerde soort heeft 25—30 cM. lange, 7 cM. breede, scheef gekielde, aan den bovenkant gootvormig uitgehoolde, glanzende groene bladeren, welke met fijne witte puntjes bezet zijn. Aan

den één meter hoogen bloemstengel verschijnen meestal in den nazomer de 5 cM. lange, gekromde, menierroode bloemen, waarvan de kroonslippen groen geaderd zijn.

Tot deze groep behoort verder nog *G. Croucheri* Bak. (= *Aloe Croucheri* Hook. fil. — *G. natalensis* Bak), zooals laatstgenoemd synoniem reeds aanduidt, afkomstig uit Natal, vanwaar ze omstreeks 1860 naar Europa (Kew) werd overgebracht. De 30—40 cM.

Gasteria candicans Haw.

Foto Friedr. Ad. Haage Jr., Erfurt.

lange, 7—9 cM, breede, enigszins afstaande, soms min of meer teruggebogen bladeren staan tot een prachtig rozet gerangschikt, zij zijn vooral aan de onderzijde rijk met witte vlekken gesierd. De variëteit *Spathulata* Hort. Kew. wordt nog grooter dan de typevorm en heeft tot 10 cM. lange, doch iets smaller (6—7 cM.) bladeren.

Reeds eerder wezen wij er op, dat tusschen de geslachten *Gasteria* en *Haworthia* tusschenvormen bestaan.

G. Bayfieldii Bak. (= *A. Bayfieldii* Salm), *G. apicroides* Bak. en *G. squarosa* Bak. zijn wellicht natuurlijke bastaarden.

Tenslotte wenschen wij nog op twee mooie en zeldzame *Gasteria*'s de aandacht te vestigen, n.l. *G. Neliana* v. Poelnitz en *G. Armstrongii* Schönl.

Eerstgenoemde is nog maar sinds 1930 bekend, toen ze door den auteur in Namaqualand werd ontdekt. Fried. Ad. Haage Jun. te Erfurt, aan wien wij ook de afbeelding dezer soort te danken hebben, bracht ze het vorig jaar in den handel. Deze soort heeft maar 4—6, tweezijdig gestelde, meestal rechtopstaande, tongvormige 28 cM. lange, 4—4 1/2 cM. breede, ruw aanvoelende, witgevlekte bladeren. De bladrand is in het midden met alleen

Gasteria Neliana v. Poelnitz.

Foto Friedr. Ad. Haage Jr., Erfurt.

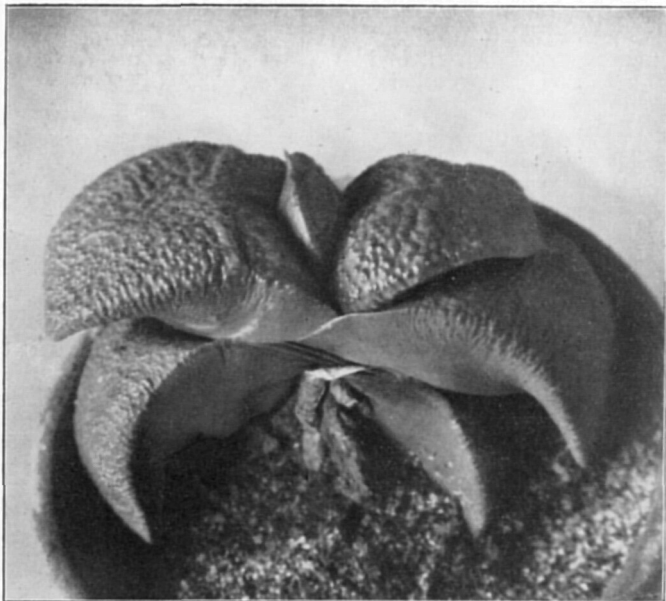
staande of in elkaar vervloeiende uitsteekseltjes bezet, en heeft naar den top een witten, hoornachtigen rand. Aan den langen bloemstengel verschijnen de 3 1/2 cM. lange, bloempjes.

Van de laatstgenoemde soort laten wij de beschrijving volgen, die de heer Harders eenigen tijd geleden tezamen met een foto aan mej. Karsten toezond.

Gasteria Armstrongii werd door Schönland in 1912 beschreven,

waarbij vermeld werd, dat de plant een paar jaar te voren door W. Armstrong bij Humansdorp aan de Kabeljauwrvier was gevonden.

De bladeren hebben bij deze soort een glanzend, doch zeer ruw oppervlak, tenminste aan de bovenzijde, de onderzijde is nl. veel minder ruw en geheel dof. De kleur is zeer donker groen, soms bij lichte standplaats iets rood aangelopen. Witte vlekken of witte parels op de bladeren ontbreken dus geheel. De bladeren zijn aan de basis zeer dik en lopen naar den top plat uit. Dit deel van het blad is naar beneden gebogen. Het blad eindigt

Gasteria Armstrongii Schönl.

Photo: C. L. Harders.

in een korten punt. De afmetingen, die deze plant bereikt, loopen nogal uiteen. In den Cultuurtuin te Delft staan reeds jarenlang uit zaad gekweekte plantjes, die niet breeder zijn geworden dan ± 4 c.M. In het maandblad „Gartenschönheit“, jaargang 1931, zagen we een exemplaar afgebeeld van minstens 12 c.M. breedte, misschien een der oorspronkelijke importexemplaren uit den botanischen tuin te Weenen, van waaruit het plantje over Europa

werd verspreid *). Ons eigen exemplaar, dat 6 jaar oud is, is ± 7 c.M. breed. Geen al te snelle groeier dus.

De bloemen zijn bij deze soort iets minder buikvormig dan bij de overige *Gasteria's*, uitgesproken zalmkleurig getint, met zeer weinig groen aan de slippen. Door kruisbestuiving is kiemkrachtig zaad gemakkelijk te verkrijgen. Dit schijnt voor deze soort de aangewezen methode ter vermeerdering. Misschien gaat het ook zooals bij vele andere *Gasteria's* door middel van bladstekken; hiervan hebben we echter nog geen ondervinding. De cultuur is eenvoudig en wijkt in niets af van die der andere soorten.

*) Een beschrijving plus een fraaie afbeelding dezer zeer opmerkelijke soort vinden we ook in „Cactus & Succulent Journal”, vol. III. no. 12 (June 1932), p. 200. Auteur van dat artikel is Dr. H. Cammerloher, Privaatdocent in de botanie aan de Weenske Universiteit. Uit een later door den heer H. gedane mededeeling blijkt nu, dat de indertijd in de „Gartenschönheit” verschenen bijdrage over *G. Armstrongii*, Schönl. van denzelfden schrijver en de inhoud van beide publicaties nagenoeg identiek is. Aan hetgeen door Dr. Cammerloher over deze plant wordt medegedeeld zij nog het volgende ontleend.

Schönland kende de plant in quaestie reeds eenige jaren, voor hij ze beschreef, doch hij ontving de bloemen eerst in 1912 van den heer J. L. Drege uit Port Elizabeth (C.P.), in wiens tuin de plant had gebloeid. In datzelfde jaar werden door Drege zaden dezer soort, die herkomstig waren van planten op de natuurlijke groeiplaats, aan den botanischen tuin te Weenen gezonden. Van dat zaad werden 14 nieuwe planten gewonnen; mogelijk dat het in de „Gartenschönheit” afgebeelde exemplaar één hiervan is. We mogen dus eigenlijk niet van import-exemplaren spreken.

De eigenaardige, ruwe oppervlaktestructuur der bladeren is op de photo in het Amerikaansche tijdschrift minder geprononceerd dan op die, welke in ons blad is afgedrukt.

M. K.

CRASSULACEAE.

II.

C. deltoidea L. *) (syn. *C. rhomboidea* N. E. Br.), die men eveneens hierbij vindt afgebeeld (fig. 3), heeft merkwaardig gevormde, wit bepoederde bladeren, die van zwarte puntjes zijn voorzien. Volgens ooggetuigen moet dit een echte mimicry-plant zijn.

Van *C. ericoides* Haw. treft men een afbeelding aan in „Succulenta”, j.g. 1932 (p. 230).

C. sarcocaulis E. et Z. heeft vleezige, donkerbruine, gaffelvormig vertakte stengels, waaraan zeer kleine, platte lancetvormige blaadjes. Om de roode bloempjes wordt ze tamelijk veel gekweekt.

C. rubricaulis E. et Z. vormt een iets forscher struikje met vrij dikke, aan den rand behaarde bladeren. De stengels zijn rood gekleurd.

C. falcata Wendl. is door de schitterend gekleurde bloemen

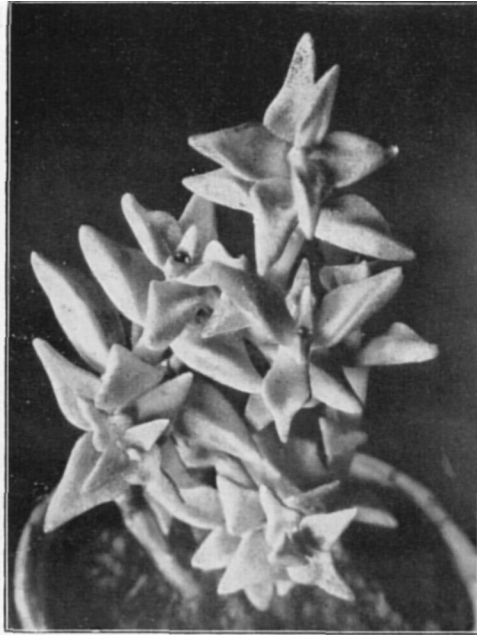

Fig. 3. *Crassula deltoidea* L.

Photo C. L. Harders.

en fraaie, sikkelvormige bladeren in weinige jaren zóó bekend geworden, dat we er hier verder over kunnen zwijgen.

Even fraaie bloemen heeft *C. Dregeana* Harv., eerst in 1931 hier ingevoerd. De bladeren zijn langgerekt eivormig en ruw behaard (afb. in „Desert“, Nov. 1931, p. 76—77).

De Setulosae vormen weer een duidelijke groep. *C. Schmidtii* Regel en *C. Cooperi* Regel (syn. *C. Bolusii* Hook.) (zie fig. 4) zijn laagblijvende plantjes met aan den rand gewimperde blaadjes, die van talrijke roode puntjes zijn voorzien. Deze bladeren, die echter veel zwaarder zijn, treffen we ook aan bij *C. Justus*

Corderoy, waarvan men vertelt, dat het een hybride is van welke soorten konden we echter niet ontdekken! Ook dit is, evenals trouwens de anderen van deze groep (*C. sedifolia* N. E. Br. zagen we slechts éénmaal in een collectie!), een aardig bloeiend plantje.

Om de bloemen wordt ook een geheel andere *Crassula* gekweekt, namelijk *C. rosularis* Haw. De lange bloemstengels

Fig. 4. *Crassula Cooperi* Regel.

Photo C. L. Harders.

dragen welriekende witte bloempjes en schieten op uit een rozet van lange, smalle, aan den rand behaarde bladeren, Dit verschijnsel van haren op den bladrand treft men bij zeer vele Crassulaceae aan; het schijnt in verband te staan met opname van water uit de lucht. Zeer opvallend is het bij *C. barbata* Thunb., doch ook bij de hier afgebeelde *C. hemisphaerica* Thunb. (zie fig. 5, C.) komen die haren voor. *C. barbata* bloeit nogal aardig met vrij groote, witte, klokvormige bloempjes, die in schijnkransen om de lange stengels van de bloeiwijze gerangschikt zijn.

Dit zijn beide echte hoogsucculente vormen uit de droogste streken van Zuid-Afrika.

Geheel anders zien *C. columella* Marl. et Schönl. en *C. deceptrix* Schönl. (zie fig. 5, D) er uit. Deze hebben beide zeer dikke, op elkander gestapelde blaadjes, die bij *C. columella* zacht behaard

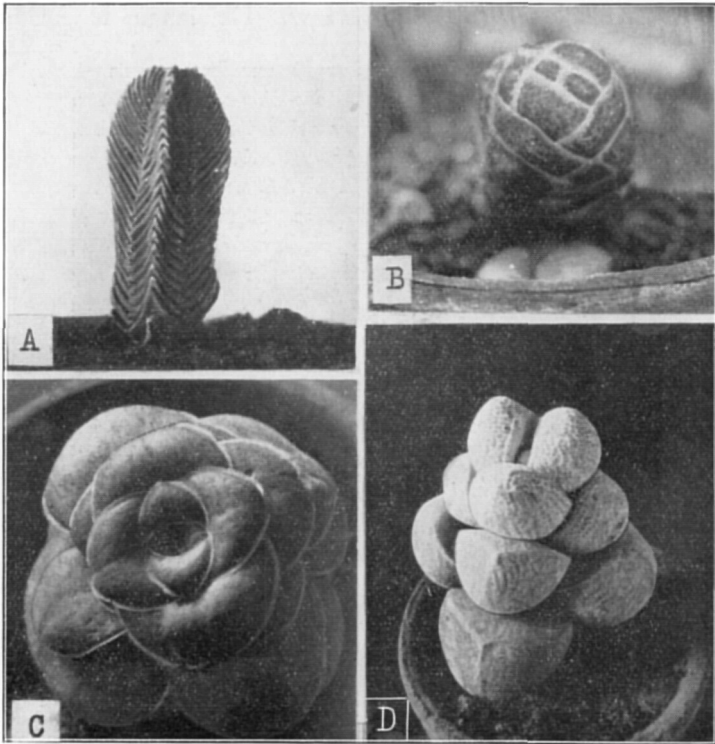

Fig. 5.

- A. *Crassula pyramidalis* Thunb. 11/2 X Photo C. L. Harders.
 B. *Crassula teres* Marl. 2 X Photo Chr. de Ringh.
 C. *Crassula hemisphaerica* Thunb. Nat. grootte. Photo C. L. Harders.
 D. *Crassula deceptrix* Schönl. " " " "

en bij *C. deceptrix* wit bepoederd en netvormig geteekend zijn.

We spraken over haren, die water op kunnen nemen. *C. trachysantha* Harv. en *C. tecta* Thunb. (syn. *C. decipiens* N. E. Br.) bezitten dergelijke organen over het geheele bladoppervlak. Terwijl *C. trachysantha* struikvormig groeit (zie fig. 6), dikke spits toeloopende haren heeft en een soort uit meer tropische streken

is, is *C. tecta* een stamlooze, uit enkele dikke, met zware papillen bezette bladeren bestaande plant (afb. en beschr. in „Succ.“, December, 1931, p. 250). Dit is een soort uit de Karroo.

De groep *Pyramidella* bestaat geheel uit dergelijke, aan extreme levensvoorwaarden aangepaste gewassen. Alle tot deze groep behorende soorten hebben een bloeiwijze van talrijke, dicht op elkander staande, tot een soort hoofdje vereenigde bloempjes. Zooals

Fig. 6. *Crassula trachysantha* Harv.

Photo C. L. Harders.

C. teres Marl. (fig. 5, B) ziet ook *C. columnaris* L. *) er uit, echter mist laatstgenoemde het doorschijnende randje langs de bladeren. De bladrand is trouwens bij *C. columnaris* naar binnen omgeslagen. Deze plantjes zijn in de Karroo kogelvormig en roestbruin gekleurd en lijken in dien toestand precies op steenen. Ook *C. pyramidalis* Thunb. (fig. 5, A.) is door dit middel zeer afdoende beschermd. Dit plantje vormt vierkante zuiltjes van platte, vlak op elkaar liggende blaadjes. Aan den voet hiervan — dus onzichtbaar — vindt men haren, die het water, dat ge-

makkelijk tusschen de blaadjes blijft staan, kunnen opzuigen. In „Vegetationsbilder" van Karsten en Schenk (N°. 9, afb. 25) vindt men een prachtige afbeelding dezer *Crassula* tusschen gesteente.

C. Mesembrianthemopsis Dinter is een plantje, waarvan slechts de plotseling afgestompte bladtoppen uit den bodem komen. De bloeiwijze is daarentegen vrij groot en opvallend.

(*Wordt vervolgd*).

C. L. HARDERS.

*) *Crassula deltoidea* L. en *C. columnaris* L. als mimicry-planten. Gaarne maken we van de geboden gelegenheid gebruik er op te wijzen, dat deze beide *Crassula*'s tot de oudste voorbeelden van beschermende nabootsing in het plantenrijk behooren. R. Marloth heeft in zijn bijdrage „*Further Observations on Mimicry among Plants*" (Trans. S. Afr. Phil. Soc., vol. XVI, 1905) voor het eerst de aandacht gevestigd op de hoogst merkwaardige nabootsing der omgeving, die door *C. deltoidea* en *C. columnaris* aan den dag wordt gelegd. Aan genoemde publicatie, waarbij een paar zeer interessante photo's van de planten in natuurstaat zijn afgedrukt, ontleenen we het volgende.

C. deltoidea, een bewoonster van de granietheuvels van Klein-Namaqualand, is in het bezit van hoekige, grijze of witachtige bladeren, die er precies uitzien als de brokjes steen, waartusschen de plant wordt gevonden! Een betere camouflage is welhaast niet denkbaar. Bij de op fig. 3 afgebeelde plant is, dank zij de gunstiger levensomstandigheden, die haar tot een weliger groei aanzetten, de oorspronkelijke woestijnvorm volkomen teloor gegaan!

C. columnaris zou zeer zeker „globosa" (de bolvormige!) gedoopt zijn, ware ze beschreven zooals men haar op de natuurlijke groeiplaats in de Karroo had aangetroffen. De dikke vleezige blaadjes zijn dan tot een bijkans bolvormig lichaam, ter grootte van een pruim, opeengepakt. In het regenarme seizoen, wanneer de plant in rust is, bootst ze, doordat de bladeren dan in een verschrompelden toestand verkeeren en een geelachtig-bruine kleur hebben aangenomen, op dusdanige wijze de omringende roestbruine kiezels na, in vorm zoowel als in kleur en oppervlakte structuur, dat men ze slechts met de grootste moeite kan vinden, zelfs op plaatsen, waar men weet, dat ze voorkomt. Marloth had eens een dozijn van deze planten met wat van de oorspronkelijke aarde en kiezelsteen en mee naar Kaapstad genomen en in een kistje geplaatst ter grootte van een hand. Bezoekers, die naar zijn Karroo-aanplantingen kwamen kijken, vroeg hij de zich in het kistje bevindende „koesnaatjes" (d.i. de inheemsche naam) te tellen, doch niemand vermocht hem bij een eerste poging het juiste aantal op te geven!

De bij bedoelde verhandeling afgedrukte photo is de beste afbeelding, die we ooit van deze vreemdsoortige plant zagen. Het is een opname van een paar planten in rust: de afscheiding der gedeeltelijk over elkaar heen sluitende bladeren is nauwelijks zichtbaar, ze zijn a. h. w. samengesmolten tot massieve lichaampjes, cirkelrond in omtrek, die al heel weinig van levende planten weg hebben. Dezelfde photo is later ook gereproduceerd in „*Flora of S. Africa*", vol. II, part 2 (1925). Overigens vindt men de verschillende publicaties van R. Marloth e. a. over plantenmimicry uitvoerig behandeld in Brown, Tischer, Karsten, „*Mesembr.*". Voor *Crassula deltoidea* en *C. columnaris* zie pag. 85, 86 en 88, benevens fig. 10 (bloeiende *columnaris* op een steenveldje).

M. K.

RUDOLF MARLOTH (1855-1931).

ZIJN LEVEN EN WERKEN.

IV.

(Vervolg en slot van pag. 268).

Overzicht der publicaties op succulentengebied door Dr. R. Marloth.

Mimicry among plants. Transactions of the South African Philosophical Society, vol. XV, part 3 (1904), p. 97-102 (pl. VIII). Cape Town, 1904—5.

Further observations on mimicry among plants. Transact. S. Afr. Phil. Soc., vol. XVI, part 2 (1905), p. 165-7 (2 fig.) Cape Town, 1905-7.

Some new S. African Succulents. I, geillustr. [Aizoaceae: p. 43—46 (1 tekstfig. en pl. V, fig. 2, 7)]. Transact. S. Afr. Phil. Soc., vol. XVIII, part 1 (1907). Cape Town, 1907-9.

Some new S. African Succulents. II, geillustr. [Aizoaceae: p. 405—8 (pl. XXVII, fig. 2, 3, 5)]. Transactions of the Royal Society of S. Africa, vol. I, part 2 (1910). Cape Town, 1909-10.

Some new S. Afr. Succ. III, geillustr. [Aizoaceae: p. 34—36 (pl. I, fig. 4, 5)]. Transact. R. Soc. of S. Afr., vol. II, part 1 (1910). Cape Town, 1910—12.

DAS KAPLAND (1908). 1) Fünfter Teil (Das Centrale Gebiet I. Unterprovinz. Die Karroo). 1. Kapitel (Die Gouph), § 3. **Die Succulenten** (p. 220—237) — A. DIE BLATTSUCCULENTEN. **Mesembrianthema**, p. 220—23, fig. 82 (*M. felinum* Haw.), fig. 83 (*M. Bolusii* Hook. fil.) **Augea** (Zygophyllaceae), p. 224. **Anacampseros**, p. 224—25, fig. 84 (1. *A. ustulata* E. Meyer. 2. *A. Telephiastrum* DC.) **Crassulaceen**, p. 225—28, fig. 85 (*C. perfossa* Lam.), fig. 88 (1. *C. pyramidalis* L. 2. *C. barbata* L. fil. 3. *C. hemisphaerica* Thunb. en 4. *C. columnaris* L.) **Die Aloinen**, p. 229—31, fig. 93 (p. 232) *Aloe microstigma* Salm Dyck. — DIESTAMMSUCCULENTEN. **Cotyledon**, p. 232—33, fig. 89 (*C. reticulata* Th.) **Euphorbia**, p. 233—34, fig. 94 (*E. mauritanica* L.) **Die Stapelien**, p.

1) *Das Kapland*, insonderheit das Reich der Kapflora, das Waldgebiet und die Karroo. II. Band, 3. Teil von: Wissenschaftliche Ergebnisse der Deutschen Tiefsee-Expedition auf dem Dampfer „Valdivia“, 1898—1899, herausgegeben von Carl Chun. Jena 1908.

234—36, fig. 95 (*Stapelia Pillansii* N.E.Br.), fig. 96 (*Trichocaulon piliferum* N.E.Br.) **Kompositen**, p. 236—7. Afbeelding van *Senecio Cotyledonis* DC. op pag. 225 (fig. 86). 3. Kapitel (Die Ostkarroo), § 1. Die Ebenen (p. 247—49). Pag. 248, fig. 102 (1. *Euphorbia multiceps* Berger. 2. *E. esculenta* Marl.); p. 249, fig. 103 (1. *E. uncinata* DC. 2. *E. globosa* Sims). § 2. Die Hügel. Pag. 250, fig. 104 (*Aloe ferox* Mill.); p. 251, fig. 105 (Karoo bij Willowmore met *Mesembr. spinosum* L.) Die Formation der hochstämmigen Crassulaceen, p. 259—260, fig. 107 (*Cotyledon fascicularis* Ait., der Butterbaum).

II. Unterprovincz. Das karroide Hochland. 2. Kapitel (das Roggeveld), p. 285—90. Pag. 287, fig. 114 (*Euphorbia hystrix* Jacq.)

III. Unterprovincz. Klein Namaland, p. 290—95, met afb. van *Euphorbiasteppe* in K.N. (*E. mauritanica* L., fig. 119). Sechster Teil (Allgemeine Oekologie der Pflanzen Südafrikas), 5. Kapitel (Einrichtungen zur Wasserversorgung), § 2. Die Aufnahme von Regen und Tau durch oberirdische Organe (p. 303—7). Pag. 305, fig. 121 [Pflanzen mit Haaren zur Aufnahme von Tau. 1. *Mesembr. densum* Haw. 2. *M. barbatum* L.: a, takje op nat. grootte; b, blad vergroot; c, gedeelte van haarkrans met drie zuigharen (X 60)]. Pag. 306, fig. 122 [Wasser absorbierende Haare. 1. *Crassula barbata* Thunb.: klein plantje op nat. gr.; blad en haren vergroot. 2. *Crassula columnaris* L.: A. Top van plant met bloeiwijze. B. Doorsnede door basale gedeelte van den bladrand. 3. *C. tomentosa* L.: doorsnede door den bladtop.]

6. Kapitel (Die Speicherung des Wassers). Pag. 308, fig. 123 [Karooplanten mit oberirdischen Organen zur Aufnahme von Wasser. I. *Crassula decipiens* N. E. Br.: A. Plant op nat. grootte; B. Blad vergroot; C. Doorsnede door de buitenste lagen van het blad met twee zuigcellen (X 110). II. *Anacampseros Telephiastrum* DC.: a, plant; b, blad; c, stipula (vergr.); d, spits van een haarvormig nevenblad (sterk vergr.) III. *A. papyracea* E. Meyer: A, blad met nevenblad op nat. gr.; B 1, blad; B 2, nevenblad; C, beiden op lengtedoorsnede; D, plant op nat. gr.]. Pag. 309, fig. 123 (*Cotyledon cristata* Haw., stammetje met luchtwortels bedekt, uit de Oostelijke Karroo) § 1. Die Lebensdauer der Succulenten (p. 309—10). P. 310, fig. 124 (*Aloe variegata* L.: a, blad op nat. gr.; b, in

doorsnede, iets vergroot). § 2. Blattsucculenten (p. 310—12) Pag. 311, fig. 125 (*Pelargonium crithmifolium* Sm., Karroo); p. 312, fig. 126 (*Pelargonium gibbosum* l'Hérit.: bebladerde tak (winter). §3. Die Stammsucculenten (p. 312-14). Pag. 313, fig. 127a (*Stapelia grandiflora* Mass.), fig. 127b (*Hoodia Gordonii* Sweet.) — 7. Kapitel (Die Schutzmittel gegen übermässige Transpiration). Pag. 321, fig. 133 (Meridianstellung der Blätter. 2. *Crassula falcata* Willd. 3. Dezelfde plant 90° gedraaid). Wachs- und Harzüberzüge, p. 321—24. Pag. 323, fig. 135 (*Pelargonium munitum* Burch.: 1, bebladerde top van stammetje (nat. grootte); 2, bladtop; 3, doorsnede door de bast na behandeling der snee met chloroform (55 maal vergr.)). Pag. 324, fig. 136 (*Sarcocaulon Burmannii* Sweet.: 1, stammetje op nat. grootte; 2, doorsnede door schors; A, in natuurlijke toestand; B, na behandeling met chloroform, waardoor de was uit de kurk is verwijderd, Pag. 325, fig. 137 (*Sarcocaulon Patersonii* Eckl. et Zeyh. Deze plant is ook afgebeeld p. 229, fig. 90). Haarbekleding, p. 324—25. 8. Kapitel (Schutzmittel gegen Tiere). § 1. Gerbsäure und Bitterstoffe (o. a. *Euphorbia genisoides* L. en Aloe- en Cotyledonsoorten), (p. 330—1). § 3. Die Domen (*Euphorbia's!*) (p. 333—5). § 4. Vasallenpflanzen (*Kleinia crassulifolia* DC. en *K. radicans* DC., vele *Mesembr.*), (p. 336). § 5. Schutzfärbung und -Gestalt (p. 336—38). Pag. 337, fig. 141a (1. Groep van *Mesembr. canum* Haw. tusschen steenbrokjes van de natuurlijke standplaats. 2. De bladeren zonder de steenen. Fig. 141b (*Mesembr. calcareum* Marl. tusschen brokken kalktuf).

Platen (heliogravures).

Taf. VIII. Felswand am Tafelberge oberhalb Kapstadts. Met *Mesembr. verruculoides* Sonder.

Taf. IX. Insel karroider Vegetation oberhalb Kapstadts. Met *Euph. Caput Medusae* L. en *Stapelia variegata* L. (beiden in bloei). Verder *Othonna arborescens* L., *Kleinia repens* Haw. en *Bulbine pugioniformis* Lk.

Taf. XII. Aus der Garigue der Tulbaghberge. O. a. met *Aloe plicatilis* Mill.

Taf. XIV. Buschige Crassulaceen. *Crassula portulacea* Lam. en *C. perfossa* Lam. en eenige pollen van *Cotyledon coruscans* Haw. Daartusschen *Aloe microstigma* Salm Dyck, *Caralluma ramosa* N. E. Br. en *Crassula lycopodioides* L.

Taf. XVI. 16b. Butterbaum-Formation: *Cotyledon fascicularis* Ait. en *Crassula portulacea* Lam. 16a. Gruppe des Speckbaumes: *Portulacaria afra* Jacq.

Taf. XVII. 17a. Karroide Fläche bei Victoria-West. Met *Mesembr. spinosum* L.

Taf. XVIII. *Aloe dichotoma* L.F. Nameland.

Taf. XIX. *Aloe arborescens* Mill., bij Swellendam.

Taf. XX. 206. Hügel in der östlichen Steppenlandschaft. Met *Aloe speciosa* Baker en *Aloe ferox* Mill.

Die Schutzmittel der Pflanzen gegen übermässige Insolation. Berichte der Deutschen Botanischen Gesellschaft, vol. 27 (1909); p. 362-371 (2 fig.). Berlin.

The Vegetation of the Southern Namib. South African Journal of Science : being the Organ of the S. Afr. Association for the Advancement of Science. Vol. VI, January 1910, n°. 3, p. 80—87. Cape Town. Published by the Association.

A *new Mimicry Plant: Mesembrianthemum lapidiforme* Marl. Transact. R. Society of S. Africa, vol. IV (1914), p. 137—8 (1 fig.). Cape Town, 1914-15.

THE FLORA OF SOUTH AFRICA, vol. I (1913).

Aizoaceae, pp. 194—208a. Fig. 87, 88, 89, 90, 91a, 91b, 92 en 93. Gekleurde platen: 48—54 en 56.

Portulacaceae, p. 209—211. Plaat no. 55. London/Cape Town.

THE FLORA OF SOUTH AFRICA, vol. IV (1915).

Monocotyledones: **Liliaceae:**

Gasteria, p. 87. Fig. 25. Pl. **21** (A, *G. nitida*).

Apicra, p. 87—88. Pl. **21**.

Haworthia, p. 89—90. Fig. 24b. Pl. 22.

Aloe, p. 91 (fig. 26)-98. Fig. 26, 26a, 26b, 27, 28, 28a, 29, 29a. Pl. 25.

Die ontdekking van die Vensterplantjies en Mimikdes. Die Banier, Aug. 1922.

THE FLORA OF SOUTH AFRICA, vol. II (1925).

Sect. 1. **Crassulacae**, p. 11—24. Fig. 3—12. Pl. 2—8.

Sect. 2. **Euphorbiaceae**, p. 121—140. Fig. 76—93, 93b, 94-96. Pl. **43-48**.

The Meloformis Group of Euphorbias. S. African Gardening and Country Life, vol. XVIII, p. 45 (3?) Febr. 1926.

Euphorbias II. S. Afr. Gard. and Country Life, vol. XIX, p. 191 (June 1929).

- Stone-shaped Plants*. S. African Journal of Natural History, being the official Organ of the S. Afr. Biological Society. Vol. VI (June 1929), p. 273-80.
- A handsome Aloe from the Little Karroo*. S. Afr. Gard. and Country Life, vol. XIX p. 210 (July 1929).
- Aloe Tomlinsonii*. S. Afr. Gard. and Country Life, vol. XIX, p. 354 (November 1929).
- Aloe spicata*. S. Afr. Gard. and Country Life, vol. XX, p. 143 (May 1930).
- Notes on Aloe spicata Linn. fil.* Bothalia (Record of the contributions from the National Herbarium of the Union of S. Africa. Edited bij I. B. Pole Evans). Vol. III, p. 141 (Aug. 1930).
- A revision of the group Virosae of the genus Euphorbia as far as represented in S. Africa*. S. Afr. Journal of Science: being the Organ of the S. Afr. Association for the Advancement of Science. Vol. XXVII, p. 331 (November 1930).
- Euphorbias III. Sect. Dactylanthes*. S. African Gardening and Country Life, vol. XXI, p. 127 (May 1931).

M. C. KARSTEN.

HET LEEKENHOEKJE.

December zegt ons reeds genoeg: hierin vallen de donkere dagen vóór Kerstmis, wel de slechtste tijd voor onze planten. Maar blikken wij iets verder, dan gaan wij weer lengen, nog een klein beetje geduld en wij zijn weer over de narigheid heen.

Veel nieuws hebben wij niet te vertellen. De planten vorstvrij houden is hoofdzaak; dus te zorgen, dat de temperatuur, waarin de planten verkeerden, niet beneden 32° F komt, het zal dunkt ons overbodig zijn U hiervoor middelen aan de hand te doen.

Planten, die bloemknoppen vertoonen, zooals *Crassula*'s, *Epi-phyllo* en *Rhipsalissen*, worden een weinig vochtig gehouden. Dit is ook het geval met die planten, welke teekenen van indrogen geven, zooals *Aloë*'s, *Echinocereussen* en *Euphorbia*'s voorzien van bladeren.

Phyllo's worden ongeveer een week of zes droog gehouden, welke tijd valt in December en Januari. Verstaat U hieronder niet, dat de grond geheel moet uitdrogen, het wortelgestel moet eenigszins vochtig blijven.

De temperatuur in kassen met centrale verwarming is niet te veel op te voeren, een nachttemperatuur van 40° F. en een dagtemperatuur van 50° F. is meer dan voldoende.

Deze maand is zeer geschikt om in 't bezit te komen van goede lectuur over succulenten, hiervoor behoeft U den catalogus der bibliotheek maar te raadplegen, en den titel op Uw verlanglijstje voor St. Nicolaas of Kerstmis te plaatsen.

Laten wij er nog even voor waarschuwen, dat men bij vriezend weer geen planten op markten koopt, ook niet als het op den marktdag toevallig niet vriest, want men loopt dan toch de kans, dat de planten een der vorige dagen wel met vriezend weer op een markt gestaan hebben.

Het is de planten niet direct aan te zien als ze door vorst geleden hebben, dat komt later wel als ze wat warmer komen te staan.

Laat het ons een troost zijn, dat wij aan het einde dezer maand weder naar het licht gaan.

PRIJSCOURANTEN.

Friedr. Adolph Haage jun., Erfurt, Kakteen-samen 1932/1933. Een rijkgesorteerde zaadprijscourant, met 45 fraaie foto's geïllustreerd. Verscheidene nieuwe zaden, zoowel van cactussen als andere succulenten, worden aangeboden. Men bestelle deze catalogus om in de lange winteravonden een zaadlijstje samen te stellen, zoodat vroeg in het voorjaar reeds kan worden gezaaid.

_____ G. D. D.

OP DEN UITKIJK.

Binnenkort zal in Floralia begonnen worden met *de* publicatie van brieven uit Zuid-Afrika, geïllustreerd met afbeeldingen naar foto's. De administratie van „Floralia" stelt de nummers, waarin deze artikelen voorkomen, voor succulentenvrienden beschikbaar tegen den prijs van f 0.25 per nummer, terwijl ze aan hen, die zich per 1 Januari 1933 op Floralia abonneeren, gratis worden toegezonden, benevens, voorzoover voorradig, de andere nummers, waarin dit jaar over succulenten geschreven is.

Men verzuime niet van deze mooie gelegenheid gebruik te maken! Wie tevens een tuin bezit, neme een abonnement op dit mooie, veelzijdige en rijk geïllustreerde tuinbouwblad, waarin bovendien talrijke artikelen over Cactussen en andere succulenten voorkomen. Adres: Floralia, Klokhuisplein 5, Haarlem.

G. D. D.

NU KUNT U ZAAIEN!

Het uit zaad kweeken van vetplanten geeft de meeste voldoening en wordt door de leden hoe langer hoe meer in practijk gebracht.

Eén onzer leden vond hierin aanleiding mij met een zending zaad te verrassen. De volgende zaden zijn beschikbaar:

No.	1.	Anacampseros rufescens	150 stuks
	2.	Echinocereus procumbens	3350
	3.	Echinocactus apricus	390
	4.	„ concinnus	1290 „
	5.	„ Damsii	230
	6.	„ deminutus	450
„	7.	„ denudatus	175 „
	8.	„ Fiebrigii	2750 „
	9.	„ ebenacanthus	110
„	10.	„ Jussieui	375
„	11.	„ lephantus	480 „
„	12.	„ mostii	200 „
„	13.	„ napinus	520
„	14.	„ Ottonis	1040 „
	15.	„ platensis	1565
„	16.	„ Quehlianus	2560 „
	17.	„ submammulosus	1235
	18.	Mamillaria angularis	4100
„	19.	„ bocasana	1700 „
„	20.	„ Caput medusae	260
	21.	„ centricirra	215
„	22.	„ glochidiata	396
„	23.	„ Hildalgensis	660 „
„	24.	„ Karwinskiana	660 „
„	25.	„ rhodantha sanguinea	4400

De zaden zijn onder de volgende voorwaarden verkrijgbaar.

Aanvragen te richten tot ondergeteekende. Op de aanvragen alleen nummer en aantal te vermelden. Postzegels zijn bij te voegen, maar van geen hooger waarde dan *f* 0.10 vermeerderd met *f* 0.06 voor toezending der *zaden* als brief. Voor grootere kwantums kan het bedrag gestort worden op mijn giro No. 43834.

Bestellingen van minder dan 10 zaden van één soort komen niet in aanmerking. Het verdient aanbeveling te melden welke zaden geleverd mogen worden als het gevraagde zaad uitverkocht is.

De baten zullen gebruikt worden ter gemoetkoming in de kosten der bibliotheek. En nu wat de kosten zijn. Ik zal het schappelijk met U maken.

Van 10—100 zaden *f* 0.01 per stuk.

„ 100—1000 zaden *f* 0.75 „ 100 stuks.

„ 1000 zaden en daarboven *f* 6.— per 1000 stuks.

Het zal U duidelijk zijn, dat een distributie van \pm 29000 zaden, indien deze met kleine kwantums geschiedt, niet in een paar dagen kan geschieden, dus niet ongeduldig worden als de zending een beetje lang uit blijft.

Gaarne maak ik van deze gelegenheid gebruik den gever hartelijk dank te zeggen voor zijn geschenk. Ik hoop hem spoedig te kunnen mededeelen, dat alle zaden verkocht zijn.

Hilversum, v. Ostadelaan 23.

CHR. DE RINGH.

BOEKBESPREKING.

Pareys Blumengärtnerei. Beschreibung, Kultur und Verwendung der gesamten gärtnerischen Schmuckpflanzen; herausgegeben von C. Bonstedt. Zweiter Band. Mit 398 textabbildungen und 25 farbendrucktafeln. 1932. Verlag von Paul Parey in Berlin. Preis gebunden M. 60.-

In het Octobernummer van den vorigen jaargang hebben wij het eerste deel van dit standaardwerk besproken. Thans is ook het tweede deel, en hiermee het geheele werk, compleet gekomen. Een werk, dat haars gelijke niet heeft in de tuinbouwlitteratuur.

Om dit te demonstreeren vermelden wij alleen maar wat van de succulenten in dit tweede deel wordt vermeld. Het begint direct al met de familie der Cactaceae, waaraan de eerste 41 bladz. zijn gewijd. Bij dit hoofdstuk behooren 39 fraaie foto's en twee gekleurde platen, terwijl meer dan 250 cactussoorten uitvoerig worden beschreven. Van de behandeling der cactussen wordt, evenals van elke plantenfamilie, uitvoerig en nauwgezet melding gemaakt.

Van de familie der Asclepiadaceae wordt genoemd: het geslacht *Hoya*, met 11 soorten (foto van *Hoya carnosa*); het geslacht *Fockea*, met één soort; het geslacht *Duvalia*, met 3 soorten; het geslacht *Heurmia*, met 9 soorten; het geslacht *Stapelia*, met 8 soorten (waarvan 4 worden afgebeeld); het geslacht *Caralluma*, met 4 soorten; het geslacht *Trichocaulon*, met 4 soorten (afgebeeld is *T. piliferum*); het geslacht *Hoodia* met 4 soorten (afgebeeld *H. Gordonii*), de geslachten *Tavaresia* en *Echidnopsis*, elk met één soort.

Tot de familie der Compositae worden tenslotte nog vermeld: het geslacht *Kleinia*, met 21 soorten (2 afbeeldingen), en het geslacht *Othonna*, met 3 soorten.

De geheele opzet van „Pareys Blumengärtnerei“ is: een overzichtelijke maar toch volledige beschrijving te geven van alle gewassen welke in warme en koude kas, kamer en vollen grond worden gekweekt, zoowel wat betreft de eenjarige als vaste planten, bolgewassen, heesters en boomen. Van elke plant worden de wetenschappelijke en auteursnamen nauwkeurig vermeld, veelal ook de synoniemen; terwijl alle planten volgens de systematische indeeling worden beschreven.

Ieder die meer dan oppervlakkige studie maakt van de schoonheid der Flora, hetzij vakman of liefhebber, hetzij leek of botanicus, zal deze betrouwbare gids telkens weer ter hand nemen. Het geeft antwoord op *alle* vragen de gekweekte gewassen betreffende.

G. D. D.

F. Thomas. Zimmerkultur der Kakteen. 8e Aufl. Verlag J. Neumann te Neudamm. (Preis M. 1.80).

Een handig boekje, van 93 bladz. met 65 duidelijke afbeeldingen, waarin achter-eenvolgens wordt behandeld: indeeling en kenmerken der geslachten, het aanschaffen

der planten, kweekwijze, cultuurbehandeling, bijzondere kweekwijze van bepaalde soorten, aarde, verplanten, vermeerdering door stekken en zaden, enten, bloei, ziekte, ongedierte, gereedschappen. Verder nog een aanhangsel over het kweken van de andere succulenten in de kamer. Zoo men ziet alle praktische onderwerpen, op eenvoudige, heldere wijze behandeld.

Tevens vestigen wij nog eens de aandacht op:

Karl Hirscht. Der Kakteen und Sukkulenten Zimmergarten in Idealismus und Praxis. 3e Auflage. Verlag J. Neumann te Neudamm. (Preis R.M. 1.—). In dit boekje van 157 pag. doet Hirscht, de eens zoo ijverige en vol idealen zijnde secretaris der „Deutschen Kakteen Gesellschaft" ons naast de vele praktische wenken ook de ideale zijde kennen van het cactusverzamelen.

Beide boekjes, geschreven door de vroegere voormannen uit de Deutsche Cactus beweging zijn het ten volle waard ook door onze leden bestudeerd te worden. De lange leesavonden komen weer aan en de prijzen zijn uiterst laag. Als Kerstgeschenk voor niet te ruime beurzen uiterst geschikt.

_____ G. D. D.

Serie Weten en kunnen No 105, G. D. Duursma. De behandeling onzer cactussen en andere succulenten van maand tot maand. 2e druk. Prijs f 0,75.

Dit alleraardigst boekje mag zich blijkbaar in de belangstelling van een talrijk publiek verheugen, zoodat reeds spoedig een herdruk noodig bleek. Wat het tekstgedeelte betreft is er weinig in veranderd, doch de illustraties zijn alle door nieuwe vervangen, waardoor het geheel aan bruikbaarheid zeer veel gewonnen heeft.

Moge het op dezelfde manier voortgaan, steeds nieuwe succulentenvrienden den weg te wijzen.

V. D. H.

BESTUURSMEEDEDELINGEN.

Wij stellen ons voor de e. v. Algemeene Vergadering te houden op Zaterdag 28 Januari 1933. Uur en plaats zullen in het volgend nummer worden bekend gemaakt.

De leden worden er nogmaals aan herinnerd, dat eventueele voorstellen ter behandeling op de Alg. Vergadering vóór 15 December in het bezit der Secretaresse moeten zijn. (Art. 23, sub b. H.B.)

UIT DE AFDEELINGEN.

Kring Amsterdam.

Vergadering van den kring op Maandag 12 December '32, 's avonds 8 uur, in gebouw „Koningin Wilhelmina". Prinsengracht 1015.

AGENDA:

1. Opening. 2. Notulen. 3. Bespreking voorstellen voor de Jaarvergadering (Hoofdbestuur). 4. Bespreking voorstellen Jaarvergadering, kring Amsterdam. 5. Rondvraag en sluiting.

H. WITTE, *Secretaris.*

Kring Enschede en Omstreken.

De vergadering op 10 October was uitstekend bezocht. Na de eerste punten kwam verkoop importen. Hiervoor bestond een levendige belangstelling wat nogal eenige tijd in beslag nam. Verder werd medegedeeld dat het bestuur Den WelEd. Heer Romeyn uit Utrecht bereid had gevonden om hier voor de kring een lezing te houden met als onderwerp cactussen en vetplanten. De lezing over zaaien, die gehouden zou worden door ons kringlid den Heer Heutink, is uitgesteld tot de volgende vergadering. Wij wekken alle leden op deze lezing bij te wonen vooral met het oog op het a.s. seizoen.

Enschede, Roomweg 262.

A. STROBOER, *Secretaris*.

Kring „Het Gooi”.

Vergadering op Vrijdag 16 December, des avonds 8.15 uur, in de Openbare Leeszaal, Heerenstraat te Hilversum.

A. Lezing van den Heer Mulder, over: „Ideale Verwarming van kleine kassen”.

B. Enkele belangrijke mededeelingen,

Lezing over „Het kweken van Importplanten”.

Dit onderwerp werd op de Nov.-vergadering in een korte inleiding door den Heer Mulder, *Cactuskweeker, uit Maartensdijk* behandeld. Hij besprak de verzameling in de landen van oorsprong, de wijze van vervoer en wees op vele bijzonderheden. Uitvoeriger ging hij in op de behandeling der planten na de aankomst op de kweekerij. Aan 't einde van zijn betoog had spr, vele vragen te beantwoorden, 't Geheel had een aandachtig gehoor. Voorz. Peursum dankte hem namens de aanwezigen.

Rectificatie.

Nov.-nr., blz. 283, 4e regel van boven:

max. 8 punten — lees 5 punten.

Irisstraat 49, Hilversum.

W. CHR. BEEKMAN, *Secretaris*.

Kring 's-Gravenhage.

De lezing met lichtbeelden door den heer Curt Backeberg uit Hamburg werd bijgewoond door ongeveer honderd personen. Deze groote opkomst van Cactusliefhebbers was te danken aan het feit, dat de gelegenheid zich slechts zelden voordoet een spreker te hooren, die de meest afgelegen cactus-gebieden der wereld heeft bezocht op zoek naar onze gedoomde vrienden en met het doel zoowel planten als photo's te verzamelen.

Zoolang de liefhebberij voor cactussen blijft bestaan, zoolang zal de ware liefhebber den wensch koesteren het vaderland van zijn planten te zien. In het gunstigste geval kunnen we naar de Rivièra gaan, waar de planten in de natuur gekweekt worden, maar het allerschoonste, de verhouding tusschen landschap en plant, kunnen we daar niet beleven. Ook kunnen we ons geen voorstelling maken van die onherbergzame hoogvlakten, die uitgestrekte eenzame woestenijen, waar de cactus thuis hoort; alleen voelen we sterk, dat om onze planten de adem zweeft van wijde verre landen.

Curt Backeberg heeft op zijn laatste groote reis Venuzuela, Peru, Bolivia, Argentinië en Brazilië bezocht en getracht voor de liefhebbers alle indrukken van de cactusjacht 200 uitgebreid en volledig mogelijk vast te leggen. Zijn prachtige photo's geven ons beelden te zien van alle cactusgebieden van Zuid-Amerika, van de tropen, waar in het dichte oerwoud de Rhipsalis haar plaats moet veroveren, van de steenwoestijnen van Peru, waar eeuwenoude Cerei als eenzame wachters onbeweeglijk staan, verschroeiende hitte en jarenlange droogte trotseerend, tot de hoogten der eeuwige sneeuw, waar op 4000 en 5000 M. nog Lobivia's en Opuntia's te vinden zijn. Niet alleen zagen we een groot aantal opnamen van zeldzame cactussoorten, prachtige oude exemplaren, reusachtige cristaatvormen, doch ook menige photo van land en volk, van afgelegen Indianen dorpen, van fraaie berglandschappen en van overblijfselen uit den ouden Inkatijd, waarvan de heer Backeberg interessante bijzonderheden op boeiende wijze wist te vertellen.

Tot besluit kwam een serie planten, overgebracht in de kassen te Hamburg, bloeiend als in hun verre vaderland, en toonend welk een kostbaar geschenk de natuur ons in de cactus geschonken heeft.

De heer Backeberg heeft door zijn voordracht en zijn prachtig photomateriaal er veel toe bijgedragen om onze kennis der succulenten te verdiepen en ons een inzicht te geven in het wondere leven en het enorme aanpassingsvermogen van deze merkwaardige planten. De kennis, die de liefhebber in stijgende mate tot de zijne maakt, bewijst, dat we het begrip „mode” te boven zijn en dat daarvoor in de plaats is gekomen een gemeenschap van natuurvrienden, die groote voldoening vindt in het verzorgen en het bestudeeren van deze schoonste en vreemdste aller gewassen.

Van een der werken, waarin Curt Backeberg van zijn reizen vertelt „Cacteenjagd zwischen Texas und Patagoniën”, was juist de Nederlandsche vertaling verschenen van de hand van onzen redacteur den heer Duursma. De uitgever had gezorgd, dat het boek op de vergadering voor belangstellenden te zien en te koop was. De heer Backeberg uitte zijn voldoening over de mooie uitvoering, waardoor de photo's uitstekend tot hun recht komen. Ook de vertaling verdient allen lof, zoodat het boek, dat goedkoper is dan de Duitsche uitgave, zijn weg zeker vinden zal. Wij wenschen zoowel den heer Backeberg als den heer Duursma succes met het werk.

J. J. E. v. D. THOORN.

* *
*

Vergadering op Zaterdag 17 December '32, des avonds 8 uur, in het gebouw „Amicitia”, Westeinde 15.

Agenda:

1. Opening en notulen vorige vergadering. 2. Bespreking voorstellen Algemeene Vergadering. 3. Bespreking regeling maandelijksche oftweemaandelijksche keuring. 4. Verkoop van vierkante en gewone potten benevens van glazen steeketiquetten. 5. Bemesting en aarde. Dit onderwerp zal ingeleid worden door den heer Bommeljé, de leden worden dringend verzocht hun meening en ondervinding betreffende dit onderwerp ter kennis van de vergadering te brengen. 6. Verloting van cactussen. 7. Rondvraag en sluiting.

J. J. E. V. D. THOORN, *Secretaresse.*

Kring Groningen en Omstreken.

Verslag gehouden vergadering op 8 November '32.

Na opening bracht de voorzitter dank aan de vele milde schenkers van planten en gaf hierna het woord aan den secretaris tot het houden van zijn lezing over Euphorbia's, die hiervoor een dankbaar applaus mocht oogsten. Daarna volgde verloting der planten, benevens ruil en verkoopbeurs.

J. FOKKINGA, *Secretaris*.

.

Vergadering op 13 December '32 's avonds 8 uur in 't Victoria Hotel te Groningen.

AGENDA:

Opening, notulen en ingekomen stukken, voorstel extra gezellige jaarvergadering, vertooning van een groot aantal lantaarnplaatjes met toelichting, nadere bespreking Tentoonstelling, rondvraag en sluiting.

N.B. Er zullen ter vergadering aanwezig zijn 100 pracht importplanten voor weinig geld (alles beworteld).

Op de jaarvergadering zal bestuursverkiezing plaats vinden wegens periodiek aftreden van secretaris en penningmeesteresse welke terstond herkiesbaar zijn. Candidaat stellen tot den dag der jaarvergadering bij het bestuur.

Groningen, Buiten Damsterdiep 98.

J. FOKKINGA, *Secretaris*.

Kring Haarlem en Omstreken.

Het vergaderingbezoek op Vrijdagavond 11 November liet te wenschen. De wegblijvers hadden ongelijk en hebben veel gemist daar de interessante causerie over Haworthia's hun is ontgaan en zij niet hebben kunnen profiteeren van een buitengewoon voordeelig aanbod van import cactussen, die door de aanwezigen bij bosjes werden gekocht. Op de verkooptafel lagen kerngezonde Zuid-Amerikaantjes, diverse Echinocacteeën en Opuntia's benevens de zeer gewilde Echinopsis aurea.

De causerie van ons medelid, den heer Berkhout, over Haworthia's, nam een groot deel van den avond in beslag en werd met zeer veel belangstelling gevolgd. Spreker zeide vooraf, geen wetenschappelijk betoog te zullen houden doch het lag in zijn bedoeling de Haworthia's in wijderen kring bekend te maken en een goed woordje voor hen te doen opdat de liefhebbers de planten die plaats in hun verzameling inruimen, waarop zij ten volle aanspraak mogen maken. Spreker wakte diegenen onder de kringleden, die iets, al is het nog maar heel gering, over de vetplanten weten te vertellen, op, ook eens op zijn plaats te komen staan en een spreekbeurt op een volgende vergadering te komen vervullen.

Daar het reglementair vereischte aantal leden niet aanwezig was kon het bestuursvoorstel tot wijziging van eenige artikelen van het huishoudelijk reglement niet in stemming worden gebracht en moest naar een volgende vergadering worden verwezen.

Wegens het vergevorderde uur werd het voorstel tot instelling van een plantenkeuring, tot één der volgende vergaderingen aangehouden.

W. J. V. ESSEN, *Secretaris*.

* *

✧

Vergadering op Vrijdag 16 December a.s., 's avonds 8 uur, in Hotel Lion d'Or, Kruisweg, Haarlem.

AGENDA:

Opening en ingekomen stukken. Lezing met lichtbeelden door den heer C. L. Harders, 's-Gravenhage, die de Crassulaceae zal bespreken (de leden worden uitgenoodigd vele Crassulaceeën, al dan niet in bloei, ter demonstratie mede te brengen). Na de pauze bespreking en stemming over het op de vorige vergadering uitgestelde agendapunt „wijziging artikelen 4 en 9 huishoudelijk reglement". Vragenbus. Rondvraag en sluiting.

Het bestuur zou nu gaarne alle kringleden eens vereenigd willen zien. Over het algemeen hebben wij niet te klagen over slecht bezoek, doch het kan en het moet beter.

W. J. V. ESSEN, *Secretaris*,
Joh. Verhulstweg 34,
Bloemendaal (post Santpoort).

MUTATIES LEDENLIJST.

ADRESWIJZIGINGEN.

- H. Meurs, Amersfoort, v/h Kapelweg 23, thans Kapelweg 113.
J. E. W. Velthuysen, v/h. 's-Gravenhage, Hollanderstraat 58, thans Bilthoven. Middellaan 7.
W. B. F. A. Fruyt van Hertog, Directeur P. T. T. Kantoor, v/h. Zundert, thans Borne (O.).
A. H. Habets, Onderwijzer, Eindhoven, v h. Doesburgstraat 22, thans Amalia van Anhaltstraat 18.
K. P. van Arkel, v/h. 's-Gravenhage, Weimarstraat 148, thans Maastricht, Karel de Vogelstraat 14.
J. D. van den Eijnden, Santpoort-Station, v h. Duinlustparkweg 56, thans Bloemendaalschestraatweg 94.

Buitenland.

- Mr. E. E. G. Joakim, Raadsheer in het Hooggerechtshof, Batavia-Centrum (N.O.I.), v/h. Tandjoenglaan 49, thans Serangweg 15.

NIEUWE LEDEN 1932.

- F. J. C. Michielson. Notaris, Weert (Lb.)
Mej. A. M. Gnirrep, Wemeldinge (Z.).

NIEUWE LEDEN 1933.

- Mevr. Proot, Dir. „Hotel Proot", Langestraat, Alkmaar.
P. Kool, Kweeker, Baarn, Weteringstraat 24.
B. Dam, Barendrecht, B 54.
J. A. L. Tukker, Bussum, K. P. C. de Bazelstraat 57.
T. Breukers, Enschede, Jac. Obrechtstraat 27.

- D. Grünefeld, Enschede, Rozenstraat 34.
 Mej. S. van Buren, Haarlem-Noord, Timorstraat 19.
 J. van der Putten, Haarlem, Rijksstraatweg 429.
 J. P. Jansen, Hilversum, J. v. d. Heijdenstraat 48.
 J. Sjollema, Hilversum, Zinniastraat 34.
 Mevr. de Wed. C. Bakker-Riekels, Rotterdam, Marconiplein 1 C.
 Hans Lödter, Utrecht, Valkstraat 31 bis.
 J. F. Smit, Vlaardingen, Weteringstraat 3.
 G. Breur, IJmuiden-Oost, van Wassenaarstraat 10.

Buitenland.

- A. R. Davis, Collectors and Dealers in Cacti and Succulents, P. O. Box 167, Marathon, Texas, U.S. A.

RECTIFICATIE.

- W. H. de Fauwe, Amsterdam W., Da Costakade 150 huis (in pl. van de Fauvre).
 D. J. Romeijn, Hortulanus a den Hortus Botanicus, Utrecht, Nieuwe Gracht 185
 (in pl. v. 165).

BIBLIOTHEEK.

Adres t Chr. de Ringh, van Ostadelaan 23, Hilversum.

RUILRUBRIEK.

Aangeboden door ARNOLD TER WEEME, Stationsweg A 49, Neede: één mooie, gezonde, bloeibare phyllocactus (op naam), in ruil tegen 30 Verkade's **Vetplanten-**bons. In ruil voor 10 Vetplantenbons, desverkiezende ook 2 Phyllocactusstekken (op naam) of 2 Rhipsalisstekken.

Ter overneming gevraagd door den Secretaris der „Cactus & Succulent Society of Great Britain“, Mr. E. Shurly, jaargang 1, 2, 3 en 4 (1919—1922) van „**Succulenta**“.

Aanbiedingen adresseere men aan Mej. M. C. Karsten, Terborg (Gld.)